

Szanowni Państwo,

Zapraszamy serdecznie do udziału w debacie organizowanej na temat

**„CZY MIKROPOŻYCZKA PRZECIWDZIAŁA WYKLUCZENIU FINANSOWEMU?
SPOŁECZNY WYMIAR DZIAŁANIA INSTYTUCJI FINANSOWYCH”**

przez Polskie Towarzystwo Ekonomiczne w ramach spotkań „Czwartki u Ekonomistów”
w czwartek 15 listopada 2012 r. o godz. 16.30
w siedzibie Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego
ul. Nowy Świat 49, Warszawa

Nadszedł czas, by poszukiwać nowych rozwiązań wsparcia finansowego przedsiębiorców działających na polskim rynku. Wobec rosnących rygorów zabezpieczeń kredytowych, wzrasta zainteresowanie przedsiębiorców ofertą instytucji niebankowych, tym bardziej, że Unia Europejska stopniowo ogranicza skalę bezzwrotnych dotacji na rzecz finansowania zwrotnego. Debata może się stać okazją do poznania zakresu i sposobu działania instytucji oferujących alternatywę dla finansowania z banków komercyjnych.

Spotkanie otworzy **profesor Elżbieta Mączyńska**, Prezes Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego. Moderatorem debaty będzie **Ewa Janikowska**, Klub Przedsiębiorców i Ekspertów PTE, polski wydawca Muhammada Yunusa – pioniera mikrokredytów i innowatora społecznego, laureata Pokojowej Nagrody Nobla w 2006 roku.

(1) INSTYTUCJE ZAPROSZONE DO UDZIAŁU W DEBACIE & DESYGNOWANI PRZEDSTAWICIELE

Swój udział w debacie potwierdzili:

<u>Nazwisko</u>	<u>Funkcja / Instytucja</u>
– profesor Agnieszka Alińska	Kolegium Ekonomiczno-Społeczne, Szkoła Główna Handlowa SGH
– dr Tomasz Bąkowski / dr Barbara Bartkowiak	Prezes Zarządu, Krajowe Stowarzyszenie Funduszy Poręczeńiowych Członek Zarządu, Krajowe Stowarzyszenie Funduszy Poręczeńiowych
– Marek Mika / Katarzyna Sabarańska	Prezes Zarządu, Polski Związek Funduszy Pożyczkowych Wiceprezes Zarządu, Polski Związek Funduszy Pożyczkowych
– Janusz Szewczak	Główny Ekonomista / SKOK
– Grzegorz Galusek	Dyrektor Zarządzający, Microfinance Centre MFC
– Karol Sachs	Prezes Honorowy, Federacja Banków Etycznych i Alternatywnych FEBEA

Do udziału w debacie zostały zaproszone też następujące instytucje (w trakcie uzgodnień):

– Krajowy Związek Banków Spółdzielczych	– Ministerstwo Gospodarki
– Związek Banków Polskich	– Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

(2) TEZY ROBOCZE I ZAŁOŻENIA

- Komercyjne instytucje finansowe prowadzą działania, które pozwalają maksymalizować zysk; zaś dopóki osiągają zadowalający zysk, nie są zainteresowane obsługą segmentu klientów „bottom of the pyramid”.
- Istnieją na rynku instytucje finansowe o charakterze spółdzielczym, które mogą służyć finansowaniu o charakterze społecznym (banki spółdzielcze, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe).
- Banki spółdzielcze, które działają na terenie lokalnym i na rzecz lokalnej społeczności, osiągają lepsze wyniki spłacalności kredytów i cieszą się większym zaufaniem społecznym.

Z danych opublikowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego wynika, że na koniec grudnia 2011 r. kredyty przeterminowane stanowiły 5,69% portfela kredytowego banków spółdzielczych, zaś w przypadku banków komercyjnych – 8,35%. Z badania, przeprowadzonego w lutym 2012 r. przez Instytut MillwardBrown SMG/KRC wynika, że zaufanie do banków z polskim kapitałem, powiązane z przekonaniem o ich stabilności w okresie kryzysu, zadeklarowało aż 74% respondentów, zaś do banków z kapitałem zagranicznym – 48%.

- Spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe działające w Polsce należą do najbardziej licznych w Europie. Polskie tradycje sięgają okresu rozbiorów Polski, kiedy chłopcy nie mieli możliwości korzystania z usług banków – wykluczeni z powodów politycznych – i zakładali własne kasy wzajemnego finansowania, które były dla nich jedynym sposobem pozyskania środków.

Aktualne dane dot. polskiego rynku wykazują, że z usług SKOKów korzysta ponad 2 miliony klientów, zaś suma kredytów udzielonych przez SKOKi jest porównywalna z sumą kredytów udzielonych przez banki spółdzielcze, tj. około 12 miliardów złotych. Nie są publikowane analizy, które mogłyby wykazać przyczyny, dla których osoby prywatne korzystają z oferty tych właśnie instytucji finansowych, a nie innych.

- Prowadzone są programy pomocowe UE, mające na celu poprawę dostępności finansowania dla podmiotów z grupy ryzyka. Z takich środków powstały fundusze pożyczkowe i poręczeniowe.

W Polsce działa obecnie 71 funduszy pożyczkowych i 47 funduszy poręczeniowych. Są nierzadko prowadzone przez regionalne agencje rozwoju lub organizacje wspierające rozwój przedsiębiorczości. Fundusze te mają za zadanie ułatwianie dostępu do finansowania dla przedsiębiorców, z ich usług korzystają głównie małe i średnie przedsiębiorstwa. Działają na zasadach not for profit.

Skala ich działania jest w Polsce niewielka. W pierwszym półroczu 2011 r. fundusze pożyczkowe udzieliły 4775 pożyczek na kwotę 311,7 mln zł. Od początku swej działalności pożyczkowej udzieliły łącznie 71 013 pożyczek na kwotę 2,88 mld zł. Zważywszy na łączny kapitał pożyczkowy funduszy, tj. 1,59 mld zł, to niewiele. Podobnie niewielką działalność prowadzą fundusze poręczeniowe – w 2010 r. udzieliły 7144 poręczeń na łączną sumę 869 175 zł, zaś wskaźnik zaangażowania (wartość aktualnych poręczeń/kapitał) wynosi zaledwie 109%. Pozyskane finansowanie – zarówno w formie pożyczki, jak poręczenia – służy głównie celom inwestycyjnym.

- Muhammad Yunus stworzył w latach 70-tych Grameen Bank, który był i jest zaprzeczeniem typowej logiki banków komercyjnych i zasad zarządzania ryzykiem.

Bank obsługuje obecnie ponad 8,3 miliona ubogich kredytobiorców, osiąga też znakomity wskaźnik spłacanych kredytów 96,88%. Łączna wartość kredytów udzielonych od początku działalności przekroczyła 11 miliardów dolarów. Pomimo kryzysu rokrocznie osiąga zysk i wypłaca dywidendę akcjonariuszom – ubogim kredytobiorcom. Jest największą instytucją mikrokredytową na świecie.

- Na polskim rynku brak podobnego „pożyczkodawcy ostatniej szansy” dla mikroprzedsiębiorców. Czy jest on potrzebny?